

RAADSVOORSTEL

DATUM 17 juli 2023
DOCUMENTNUMMER 23.0000780
ZAAKNUMMER ZK23000710
PORTEFEUILLEHOUDER M. van Kampen
PROGRAMMA Programma II: Welzijn & Zorg
BELEIDSVELD Zorg en voorzieningen
ONDERWERP RV Beleidsuitgangspunten Psychisch Kwetsbare Inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte 2025 en verder

AANLEIDING Vanaf 2025 lopen de contracten met de regionaal ingekochte zorgaanbieders voor Beschermd Wonen (BW) en Beschermd Thuis (BT) af. Voor het aankomende inkooptraject zijn nieuwe beleidsuitgangspunten geformuleerd waar de Maatschappelijke Opvang (MO) ook onderdeel van uitmaakt. De beleidsuitgangspunten zijn gebaseerd op landelijke en lokale ontwikkelingen én een extern onderzoek naar het Westfriesse zorglandschap voor deze groep inwoners.

In de beleidsuitgangspunten staat wat de Westfriesse gemeenten nodig vinden om passende zorg voor de doelgroep te organiseren. De beleidsuitgangspunten vormen de kaders voor de inkoop (het wat). In de maanden maart en april van 2023 zijn de beleidsuitgangspunten besproken met de belangrijkste gecontracteerde partners. In april 2023 zijn de beleidsuitgangspunten tijdens de regionale raadsledenavond en tijdens een regionale participatieavond voor cliënt- en adviesraden gepresenteerd. Er is lokaal een beeldvormende commissie geweest op 8 mei, waarbij de kern van de uitgangspunten is gepresenteerd. Bij de diverse partijen zijn de beleidsuitgangspunten goed ontvangen en is de gegeven input waar mogelijk verwerkt.

KADER *Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)*
Sinds de invoering van de Wmo in 2008 is gemeente Hoorn verantwoordelijk/centrumgemeente voor de MO, het Verslavingsbeleid (Vb) en de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz) in de regio Westfriesland. Bij de inwerkingtreding van de Wmo in 2015 is daar de verantwoordelijkheid voor BW bijgekomen. Hoorn ontvangt de financiële middelen vanuit het Rijk voor de MO, BW, Vb en OGGz. In 2022 zijn alle Westfriesse gemeenten inhoudelijk verantwoordelijk geworden voor BW.

Regionaal samenwerkingsconvenant (psychisch) kwetsbare inwoners

De zeven Westfriesse gemeenten werken samen en hebben afspraken vastgelegd in een samenwerkingsconvenant tot 2023 (met verlengingsmogelijkheden) en een dienstverleningsovereenkomst tot 2026. Deze documenten zijn vastgesteld in de Westfriesse colleges. Gemeente Hoorn is door alle gemeenten gemandateerd voor het organiseren van maatwerkvoorzieningen BW en MO in de regio Westfriesland. Daarnaast is gemeente Hoorn gemandateerd om het regionaal budget te beheren waar de rijksmiddelen in samenkomen en de backoffice taken voor deze voorzieningen uit te voeren.

Toekomstvisie kwetsbare inwoners

Eind 2017 is het meerjaren beleidskader 'Herstel en Participatie: Toekomstvisie Kwetsbare

Inwoners 2018- 2023' door alle Westfriese raden vastgesteld. De toekomstvisie is de Westfriese vertaling van het advies van de Commissie Toekomst Beschermd Wonen: 'Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis' uit 2015. De voorzieningen voor psychisch kwetsbare inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte vallen onder dit kader.

- WIJ STELLEN VOOR De beleidsuitgangspunten Psychisch Kwetsbare Inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte 2025 en verder vast te stellen, waarvan de kernpunten zijn:
- Geen verschil meer tussen de Maatschappelijke Opvang - en Beschermd Wonen - doelgroepen én voorzieningen. De doelgroep bestaat uit psychisch kwetsbare inwoners met een woon - én ondersteuningsbehoefte.
 - Vier typen voorzieningen in de regio Westfriesland voor de doelgroep, namelijk kortdurende opvang, intramurale voorzieningen, tussenvoorzieningen en extramuraal (Beschermd Thuis).
 - Kortdurende opvang voor meerdere doelgroepen voor observatie, stabilisatie en overbrugging van de wachtlijst.
 - Verlaging van de toegangsleeftijd van achttien naar zestien jaar voor een aantal voorzieningen voor jongeren die ná de achttiende verjaardag niet zelfstandig kunnen wonen of terecht kunnen bij familie en / of vrienden.
 - Laagdrempelige ondersteuning voor kinderen die bij een ouder / de ouders verblijven in de voorzieningen.
- BEOOGD RESULTAAT Vanaf 2025 een Westfries zorgaanbod dat aansluit op de behoeften van psychisch kwetsbare inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte. De doelgroep herstelt zo snel als mogelijk in een stabiele omgeving.
- ONDERBOUWING De beleidsuitgangspunten psychisch kwetsbare inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte 2025 vormen de kaders voor het nieuwe inkooptraject voor het zorgaanbod voor deze groep inwoners. Het ontwikkelen van de beleidsuitgangspunten valt samen met het ontwikkelen van een nieuw meerjarig beleidskader. De nieuwe beleidsuitgangspunten worden dan ook onderdeel van het nieuwe meerjarig beleidskader. Hieronder zijn de belangrijkste uitgangspunten uitgelicht.

Geen verschil meer in doelgroepen

In 2022 is een extern onderzoek gedaan naar het benodigde Westfriese zorgaanbod voor de eerder genoemde voorzieningen. Uit het externe onderzoek blijkt dat de doelgroepen op elkaar lijken die in de MO - en BW – voorzieningen verblijven. In beide typen voorzieningen gaat het om psychisch kwetsbare inwoners met een woon - én ondersteuningsbehoefte. Als dit onderscheid wordt weggehaald ontstaat er een breder aanbod voor de gehele doelgroep. Dit betekent niet dat de hele doelgroep dezelfde ondersteuningsbehoefte heeft. De ondersteuningsbehoeften zijn per persoon verschillend en daarom is een gedifferentieerd aanbod in de regio belangrijk. HHM adviseert daarnaast om vier typen voorzieningen in de regio aan te bieden, namelijk kortdurende opvang, intramurale voorzieningen, tussenvoorzieningen en extramuraal (BT). Deze twee aanbevelingen zijn overgenomen in de beleidsuitgangspunten.

Wonen eerst

Wonen eerst vormt een belangrijk uitgangspunt. Iedereen heeft een stabiele woonplek of wordt begeleid naar een zo thuis mogelijke oplossing, met indien nodig passende ondersteuning. Inwoners worden zo min mogelijk geconfronteerd met verhuisbewegingen.

Kortdurende opvang

Op dit moment kunnen inwoners zich alleen buiten kantoortijden bij de nachtopvang melden. Tijdens kantoortijden komen inwoners via de lokale toegangen bij het Regionaal Toegangsteam terecht en wordt vervolgens geplaatst in een voorziening. De nachtopvang is een 12 – uursvoorziening voor een beperkte groep. Met het realiseren van een 24 – uurs kortdurende opvang op verschillende locaties is er ook voor andere doelgroepen een plek waar ze zich buiten kantoortijden kunnen melden. Zoals voor gezinnen met kinderen en mensen die in herstel zijn van één of meerdere verslavingen (deze doelgroepen worden niet bij elkaar geplaatst). De invulling van de kortdurende opvang wordt heel anders dan die van de nachtopvang. In de kortdurende opvang komen de cliënten die direct opvang nodig hebben, maar waarvoor niet direct een geschikte plek vrij is én de cliënten waarvan de zorgvraag nog onvoldoende in kaart is gebracht. Er blijven plekken voor passanten / cliënten die zorg mijden. Er wordt gekeken per cliënt of hij of zij meer gebaat is bij 12 – uurs of 24 – uursopvang.

Verlaging toegangsleeftijd

Door verlaging van de toegangsleeftijd van achttien naar zestien jaar voor een aantal voorzieningen kan er voor een cliënt in een vroegtijdig stadium naar een geschikte woonoplossing met ondersteuning gezocht. Dit geldt alleen voor jongeren die niet zelfstandig kunnen wonen op hun 18e verjaardag of terecht kunnen bij het sociaal netwerk. Jongeren krijgen hierdoor met minder verhuisbewegingen te maken dan in de huidige situatie, omdat zij sneller in een voorziening worden geplaatst waar zij ook na hun 18e verjaardag kunnen blijven.

Laagdrempelige ondersteuning voor meekomende kinderen in de voorzieningen

Kinderen die met hun ouder(s) mee kwamen in de voorzieningen kregen tot voor kort geen aparte ondersteuning in de voorzieningen. Uit onderzoek blijkt dat meeverhuizen naar een opvangvoorziening een grote impact heeft op een kind, ook als het kind op het eerste gezicht geen zorg nodig heeft. De afgelopen periode heeft een pilot gedraaid bij dnoDoen om ook de kinderen in de opvang laagdrempelige ondersteuning te bieden. De pilot liet goede resultaten zien. Het doel is om deze manier van werken ook bij andere voorzieningen waar kinderen verblijven toe te passen.

KANTTEKENINGEN Als één van de gemeenteraden niet kan instemmen met de beleidsuitgangspunten, dan zal alsnog getracht worden om consensus te bereiken. Dat kan zorgen voor vertraging in het inkoopproces. Indien nodig kan overwogen worden om op basis van oud beleid in te kopen, waardoor de contracten alsnog tijdig in gaan.

FINANCIËN Dit voorstel heeft geen directe gevolgen voor het financieel resultaat van de gemeente.

Wel kan het instemmen met de beleidsuitgangspunten invloed hebben op het regionaal budget MO/BW. De inschatting is dat de kosten voor het vernieuwde zorglandschap hoger

zijn dan voor het huidige zorglandschap. Dit komt door onder andere uitbreiding van kortdurende opvang, verlaging van de toegangsleeftijd en de hogere eisen die aan de begeleiding worden gesteld. Bij de beleidsuitgangspunten is de insteek niet zozeer om het zorgaanbod kwantitatief uit te breiden, maar wel het zorgaanbod kwalitatief te verbeteren. De verwachting is dat indirecte kosten voor de psychisch kwetsbare inwoners zullen dalen, omdat met het vernieuwde zorgaanbod de kans wordt vergroot dat inwoners werken aan een duurzaam herstel.

Toekomstige kosten voor het vernieuwde zorglandschap worden gedekt uit het regionaal MO/BW budget. In dit budget komen rijks gelden samen, welke zijn bestemd voor maatschappelijke opvang, beschermd wonen, bemoeizorg en verslavingszorg. De verwachting is dat dit budget toereikend is.

DUURZAAMHEID	Er is geen directe relatie tussen dit voorstel en het onderwerp duurzaamheid.
ALTERNATIEVE MOGELIJKHEDEN	Een alternatief scenario is om niets te veranderen in het zorgaanbod. Dit betekent dat zorgaanbieders niet worden aangespoord via het inkooptraject om het zorgaanbod te vernieuwen. Het zorgaanbod sluit dan minder goed aan op de behoeften van de doelgroep en de doelgroep kan dan minder goed werken aan herstel.
PACT VAN WESTFRIESLAND	Dit onderwerp is opgenomen in het PACT van Westfriesland: Zorg & Welzijn, II. Maatschappelijke opvang & Beschermd Wonen
COMMUNICATIE	De uitkomsten van het raadsbesluit worden meegenomen in gesprekken met zorgaanbieders en in het inkooptraject in het algemeen.
VERVOLG	Zie communicatie. Na dit besluit zal gestart worden met het opstellen van de inkoopstrategie.
BIJLAGEN	1. Beleidsuitgangspunten psychisch kwetsbare inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte 2025 en verder

Datum college: 13 juni 2023

Burgemeester en wethouders van Koggenland.